

Konference „Transformace ústavních systémů zemí střední a východní Evropy“ na Právnické fakultě Karlovy univerzity

Renata Vlčková

Ve dnech 15.–16. října 1999 proběhla na půdě Právnické fakulty Karlovy univerzity mezinárodní vědecká konference na téma „Transformace ústavních systémů zemí střední a východní Evropy“ za účasti předních domácích i zahraničních konstitucionalistů.

Konferenci slavnostně zahájil a po dobu jednání vedl Prof. JUDr. Václav Pavlíček, který vystoupil i s úvodním referátem.

První den jednání se jednotliví referující zabývali ve svých příspěvcích liberalizačními trendy v ústavní historii, stabilitou vlád, diferenciací lidských práv i sociálně-ekonomických práv v ústavách, principem právního státu, novou právní úpravou státního občanství a práva politických stran. Zároveň se jednalo i o aktivismu východoevropských ústavních soudů, současném pojetí ústavnosti, adekvátním modelu formy vlády pro 21. století, Evropské unii a decentralizaci v zemích Viszegrádské skupiny. Ne méně významná byla i otázka procedury změny ústavy s důrazem na srovnání plánovaných změn ústavního postavení prezidenta v České republice a na Slovensku.

Druhý den konference byl prezentován institut přímé demokracie–referendum v ústavněprávní pra-

xi Slovenské republiky, Polska a Maďarska s uvedením pozitivních i negativních zkušeností. Zahraniční zkušenosti však vyzněly jednoznačně ve prospěch referenda.

Další zajímavou oblastí bylo konfesní právo v transformaci ústavních systémů zemí střední a východní Evropy, tradice a přítomnost systému poměrného zastoupení, ústavní variace práva na sebeurčení v rámci europeizace kosovské krize, volební inženýrství v ČR a v závěru i charakteristika formy vlády v Ruské federaci spolu s ústavními změnami.

Právnickou fakultu Masarykovy univerzity reprezentovali Doc. JUDr. Jiří Kroupa, JUDr. Michal Lamparter, JUDr. Zdeněk Koudelka a JUDr. Renata Vlčková.

Je třeba zmínit, že v průběhu jednání se naskytl široký prostor nejen pro zajímavé referáty představitelů teorie i praxe, ale i pro volnou diskusi, poznámky, zamyšlení a otázky. Přitom šlo často o neustále se vyvíjející a aktuální problémy, mnohé názory či stanoviska pružně odrážely nejžhavější současnost v České republice i v ostatních státech střední a východní Evropy a jistě zůstanou předmětem zájmu i v blízké budoucnosti.